

OECD-FAO Agricultural Outlook: 2006–2015

Summary in Slovak

Výhľad pre poľnohospodárstvo OECD-FAO: 2006–2015

Zhrnutie v slovenčine

STRUČNÝ VÝHLAD

- Svetová poľnohospodárska produkcia má do ďalšej dekády naplánovaný pevný rast, no rýchlosť rastu bude nižšia ako v predchádzajúcich desiatich rokoch. Spotreba potravín na hlavu sa zvyšuje spolu s rastúcimi príjmami a nárastom obchodu. Zvyšovanie miestnej produkcie a nižšie náklady v dôsledku efektívnejších systémov na prepravu a distribúciu produktov, ako aj posuny v spotrebe spôsobené urbanizáciou a zmenami v stravovaní predstavujú faktory, ktoré sa pridávajú k tomuto vývoju v rozvojových krajinách. V týchto krajinách je zvýšený dôraz na živočíšnu výrobu a k nej prislúchajúce živočíšne potravinové produkty v porovnaní s konzumnými obilninami. V rozvinutejších trhoch zameranie na dostupnosť jedla vystriedal dôraz na vlastnosti a kvalitu jedla.
- Rozloženie expanzie svetového potravinárskeho trhu sa čoraz viac presúva smerom k rozvojovým krajinám. V tomto trende sa v dohľadnej dobe očakáva zrýchlenie rastu, keďže investície do výrobných kapacít a infraštruktúry sa, obzvlášť v prípade hromadných poľnohospodárskych produktov, presúvajú z miesta výroby smerom k tretiemu svetu a mimo rozvinutých krajín. Reformy politiky v rozvinutých krajinách len pomaly menia charakter podpory poľnohospodárskej výroby, čo má vplyv na úroveň a rozmiestnenie výroby.
- Zatiaľ čo celková miera rozširovania produkcie v rozvojových a bývalých krajinách v prechodnom období prekračuje mieru v rozvinutých krajinách, v prípade najmenej rozvinutých krajín je produkcia charakteristická výrazným nárastom čistého importu základných potravinových komodít. V týchto krajinách rast produktivity zaostáva za rastom populácie, čo vedie k vyššej závislosti ich potravinovej bezpečnosti na svetových trhoch a vyššiemu riziku vystavenia pohybom cien na medzinárodnom trhu.

- Silná konkurencia zo strany niekoľkých exportérov niekoľkých rozvojových a bývalých krajín v prechodnom období znázorňuje ich porovnateľnú výhodu v prípade mnohých poľnohospodárskych komodít. Zároveň nové technológie spolu s napredujúcou globalizáciou a integráciou agri-obchodného dodávateľského reťazca pokračujú v premene obchodných tokov smerom k viac spracovaným produktom. U predostretého rastu obchodu s poľnohospodárskymi komoditami sa však očakáva zaostávanie za jeho potenciálom v dôsledku pretrvávania značných obchodných bariér ako aj regulačných kontrol spojených s potravinovou bezpečnosťou a otázkami životného prostredia.
- Globálny obchod s pšenicom a hrubým zrnom čaká mierny rast, zatiaľ čo svetový obchod s ryžou si počas obdobia Výhľadu udrží vyššiu rýchlosť expanzie. Obchod s hrubým zrnom zostáva úzko naviazaný na rozširovanie živočíšnej výroby, hlavne v krajinách, ktoré nie sú schopné pokryť vlastné potreby potravinových produktov. Vysoký dopyt po konzumných rastlinných potravinových olejoch a proteínovej potravy používanej na kŕmenie hospodárskych zvierat by mal udržiavať podiel globálneho obchodu v rámci svetovej produkcie olejnatých semien a produktov z olejnatých semien na úrovni značne vyššej ako v prípade pšenice a hrubého zrna.
- U cien energií sa na dobu Výhľadu očakáva zotrvanie v silnej pozícii, čo bude napomáhať poľnohospodárskej výrobe komodít s nízkou úrovňou energetickej intenzity a kapitálovým investíciám v prevádzkach na výrobu biopalív. V dôsledku toho bude rastúca produkcia etanolu na báze kukurice v USA zmiernovať rast exportu kukurice. Napriek silnému rastu brazílskeho sektora produkcie etanolu z cukrovej trstiny sa neočakáva jeho brzdenie zvyšovania podielu na svetovom trhu s cukrom.
- Vyhlídkam svetového obchodu s mäsom, poháňaného rastom príjmov na obyvateľa v mnohých importujúcich krajinách, hrozí útlm spôsobený opakovaným vypuknutím zvieracích nákaz a pravdepodobných následkov. Ceny na svetovom trhu s mliekom by mali po dobu výhľadu ostať pevné, keďže zvyšujúci sa dopyt v rozvojových krajinách, špeciálne vo Východnej Ázii, Severnej Afrike a na Blízkom východe, sa vyskytuje súčasne s predpokladaným obmedzeným rastom exportu tradičných dodávateľov z Oceánie a Európy.
- Výrobné šoky spojené s počasím, trendy cien energií, investície do kapacity biopalív, vyhlídky ekonomického rastu a budúceho vývoja poľnohospodárskej politiky patria medzi najväčšie nejasnosti ovplyvňujúce svetové poľnohospodárske trhy. Hlavnou neznámou je v prípade Výhľadu výsledok multilaterálnych obchodných rokovaní o Rozvojovej agende z Dohy. Vyhlídky pre svetové poľnohospodárske trhy značne závisia od vývoja ekonomiky v Brazílii, Číne a Indii, troch svetových poľnohospodárskych gigantoch.

© OECD 2005

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rožmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD
www.oecd.org/bookshop/

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD
Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights/

